

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/89/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513205986
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3513205986.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Mamateyova 17, 850 05 Bratislava, IČO: 35 937 874, adresa pre doručovanie: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Partizánska 2315, 911 01 Trenčín, proti odporkyňi: H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. C. č. XX, o zaplatenie 158,85 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26.06.2013, č.k. 10C/252/2013-18, jednohlasne taktó

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia bude vec postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou so sídlom v Bratislave. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 103, § 104 ods. 1, § 7 ods. 1, 3 O.s.p. a tiež ust. § 85h ods. 1, 2, 3, § 87 bod 1, § 18 ods. 1 písm. a/ zák. č. 581/2004 Z.z. V prejednávanej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 158,85 eur z titulu neuhradeného poistného za obdobie od januára 1995 do marca 1995, od novembra 1996 do marca 1997, od januára 2003 do mája 2003 po poručiteľovi A. Z., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Jednou zo základných podmienok konania je právomoc súdu, ktorej dodržanie je predpokladom toho, aby konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Veci, ktoré prejednávajú sudy, vymedzené v § 7 ods. 1 O.s.p., sú vzťahmi súkromného práva, ktoré sú charakteristické rovnocenným postavením subjektov, pri ktorom jeden z účastníkov nemôže jednostranným úkonom založiť povinnosť druhého účastníka, a nemôže ani splnenie povinnosti vynuocovať. Na to, či je daná právomoc súdu na konanie v konkrétnej veci, súd prihliadne z úradnej povinnosti v každom štádiu konania. Predmetom tohto konania je nárok na poistné na zdravotné poistenie v zmysle zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení a zdravotných poisťovniach. Charakter pohľadávky uplatnenej navrhovateľom vychádza nepochybne z práva verejného, a nie je pohľadávkou vzniknutou zo súkromnoprávných vzťahov účastníkov, pričom ani uznanie dlhu odporcom sa charakter, ani obsah tejto pohľadávky nemení a nemení sa ani postavenie dlžníka. Zdravotná poisťovňa vymáha pohľadávky na poistnom, vrátane poplatku z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov, účinných do 31. decembra 2004, na základe právoplatného rozhodnutia úradu. Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia rozhodovanie vo veci zaplatenia dlžného poistného a poplatku z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov, účinných do 31. decembra 2004, patrí do právomoci Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou ako orgánu štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti, ktorý je príslušný o uplatnených nárokoch navrhovateľa rozhodnúť (uznesenie NS SR sp. zn. 6Rks 1/2010 zo dňa 21.04.2010), a preto súd prvého stupňa rozhodol o zastavení konania a postúpení veci Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou po právoplatnosti tohto uznesenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo svojom stanovisku uvádza, že zdravotná poisťovňa si nemôže uplatňovať pohľadávku prostredníctvom úradu, pretože dedič nie je v postavení platiteľa poistného, ale v postavení dlžníka, na ktorého prešli záväzky poručiteľa s poručiteľovou smrťou. Poukázal tiež na rozhodnutie NS SR uznesením č.k. 1RKS7/2009, v ktorom rozhodol, že vec patrí do právomoci okresného súdu, a iný záver by viedol k odmietnutiu spravodlivosti. Predmetom konania je pohľadávka navrhovateľa voči dedičom poručiteľa, ktorá vznikla titulom neplatenia poistného na zdravotné poistenie podľa zákona 273/94 Z.z. Smrťou poručiteľa zanikol pasívne legitimovaný subjekt, poistenec, a preto jeho záväzky prešli na jeho dedičov podľa § 460 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ si uplatňuje pohľadávku voči dedičom poručiteľa podľa ust. § 470 OZ a zastáva názor, že ide o vec patriacu do právomoci súdu. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou rozhoduje v správnom konaní o pohľadávkach na poistnom, na zdravotné poistenie voči poistencom, a nie voči ich dedičom. Podľa § 2 ods. 3 zák.č. 757/2004 Z.z. súd rozhoduje o tom, či vec, predložená na súd, patrí do právomoci súdu a nemôže vysloviť, že vec nepatrí do právomoci súdu, ak ju nemôže postúpiť na konanie a rozhodnutie inému orgánu verejnej moci.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie z týchto dôvodov:

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha zaplatenia sumy 158,85 eur proti odporkyni titulom neplatenia zdravotného poistenia zo strany právneho predchodcu odporkyne s tým, že s poukazom na ust. § 470 ods. 1, 2 OZ podľa názoru navrhovateľa na odporkyňu prešli dlhy ich poistenca poručiteľa, vzniknuté za jeho života.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov, alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu. Právne účinky, spojené s podaním návrhu na začatie konania, zostávajú zachované.

Nedostatok podmienky konania môže byť jednak odstrániteľný, aj jednak neodstrániteľný, a to v závislosti na povahe podmienky konania a v závislosti na konkrétnej úprave spôsobu skúmania tej ktorej podmienky. Ak ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, neprichádza do úvahy iné rozhodnutie, ako zastavenie konania. Zákon výslovne zdôrazňuje, že neodstrániteľným je predovšetkým nedostatok právomoci súdu, teda nedostatok podmienky konania, spočívajúci v tom, že v prípadoch, stanovených zákonom, nepatrí určitá vec do právomoci súdu.

Ako teda vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa, pohľadávka navrhovateľa vznikla ako nedoplatok právneho predchodcu odporkyne na zdravotnom poistení v zmysle zák. č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, o financovaní zdravotného poistenia, o zriadení všeobecnej zdravotnej poisťovne, ktorý bol účinný v čase vzniku spornej pohľadávky. Navrhovateľ si uplatnil na súde prvého stupňa nárok na zaplatenie pohľadávky voči odporkyni ako dedičke po platiteľovi poistného s poukazom na ust. § 460 a § 470 OZ dôvodiac, že na odporkyňu ako dedičku prešli záväzky poručiteľa poručiteľovou smrťou.

Právna otázka, na ktorej spočíva rozhodnutie súdu prvého stupňa, bola vyriešená rozhodnutím NS SR zo dňa 15.04.2009, č.k. 1RKS7/2009, ktorým bola zjednotená súdna prax o prechode povinnosti zaplatenia dlhu na zdravotnom poistení na dedičov poručiteľa. Z tohto súdneho rozhodnutia je zrejmé, že právny vzťah, obsahom ktorého je nárok, právo všeobecnej zdravotnej poisťovne na úhradu dlhu poručiteľa voči jeho dedičom, je súkromnoprávnym občianskoprávnym vzťahom. Smrťou poistenca zanikol jeho verejnoprávny vzťah zo zdravotného poistenia, teda právny vzťah medzi poručiteľom a poisťovňou. Smrť poistenca, teda poručiteľa je právna skutočnosť, ktorá má za následok v zmysle § 460 v súvislosti s § 470 ods. 1 OZ vznik povinnosti dedičov uhradiť dlhy poručiteľa. Táto povinnosť je obsahom právneho

vzťahu medzi veriteľom a dedičom, ktorý vznikol v dôsledku dlhu a uvedenej právnej skutočnosti, t.j. dedenia, a tento vzťah má súkromnoprávnu, teda občianskoprávnu povahu. V zmysle vyššie uvedeného je potom zrejmé, že smrťou poručiteľa A. Z. zanikol verejnoprávny vzťah zo zdravotného poistenia medzi ním a poisťovňou, teda navrhovateľom, a v dôsledku tohto v zmysle § 460 v súvislosti s § 470 ods. 1 OZ vznikla povinnosť odporkyni uhradiť dlhy poručiteľa.

Nebol preto správny záver súdu prvého stupňa v tom smere, že v prejednávanej veci nie je daná právomoc súdu na prejednanie daného právneho vzťahu a v návaznosti na vyššie cit. rozhodnutie NS SR odvolací súd dodáva, že v prejednávanej veci sa jedná o súkromnoprávny vzťah, kde je daná právomoc súdu na prejednanie.

Preto v konečnom dôsledku dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie, nakoľko dospel k záveru, že na prejednanie danej veci je daná právomoc súdu.

Preto krajský súd ako súd odvolací rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.